

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Doctor en Ciències Agràries

Cap del Servei Tècnic d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I GENÍS
JOAN ARUMÍ :: LLORENÇ BADELL :: JOSEP R. BATALLER
GUILLÈM DE BENAVENT :: LEANDRE CERVERA :: ALBERT
DANEO :: P. C. DANÉS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU
M. FAURA I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GON-
ZÁLEZ :: LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE :: CRISTÓ-
FOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS :: FRANCESC
NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLIVERAS I MASSÓ
CARLES PI SUÑER :: JAUME RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDÉ
M. ROSSELL I VILÁ :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER
I COLL :: SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT

VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

La poda de l'olivera, per *August Matons*. — Un nou mètode de lluita contra la mosca de l'olivera, per *Joan Salom*. — Repoblacions forestals. Vivers forestals, per *Segimon Vendrell*. — D'higiene pecuària, per *Josep Vidal Munné*. — Passeigs agrícols i regeneradors, per *Josep Rosell*. — L'exposició de maquinària agrícola i el Concurs de tractors de Lleida. Reglament. — Comentaris. — Informació vinícola, per *Pere J. Llort*. — Informació oleícola, per *Lisini Andreu*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Consultori, per *T. T.* — *C. A. M.*

**Bàscules
caixes per a
cabals**

Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

Agricultors!

Empleu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

Fertilitzador

Radiactiu H. B. C.

MARCA **"U. R. T"**

que és un poderós estimulante
de la vegetació que augmenta
les collites d'un 20 a un 50 %

De venda en les principals cases d'adobs

LA HISPANENSE INDUSTRIAL
I COMERCIAL, S. A.

BARCELONA
Bruch, 42
Tel. S. P. 678

MADRID
Argensola, 4
Tel. M. 4146

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

PREMSES CONTINUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

BOMBES DE VEREMA "MABILLE"

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

Adobs químics : Sofres i Solfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

La poda de l'olivera

Objecte de la poda

La poda té per objecte forçar l'arbre a produir. Podar significa equilibrar la planta, significa proporcionar la producció de fruita i de fusta, és a dir, obligar l'arbre a que dongui oliva aquest any i desenrotlli al mateix temps les rametes que donaran oliva l'any que ve.

Un arbre no podat fructifica irregularment; dóna o fusta o fruit, segons el seu estat. Si dóna molt fruit, esgota les seves energies i no pot formar la fusta indispensable per a la collita de l'any següent; si produeix molta rama, aquesta s'emporta tot el nodriment que hauria tingut d'augmentar la producció. Per això, repetim, podar és equilibrar, podar és obligar l'arbre a que formi regularment quantitats proporcionals i justes de fruita i de fusta per a que la collita sigui constant i elevada.

La poda és també una mida higiènica, és una desinfecció periòdica, car treu les parts mortes, malaltes o en decadència i dóna més força a la planta, reduint la copa, sense reduir, en canvi, l'aparell radicular que pren els aliments de la terra.

L'olivera s'ha de podar

En alguns indrets de Catalunya, l'olivera no es poda; es considera que aquesta és una operació inútil. Nosaltres hem sentit afirmar que és també perjudicial. No cal deturar-se a demostrar l'absurditat de tals afirmacions. Un arbre abandonat a si mateix es desequilibra; produeix molta fusta i poc fruit i esdevé decididament anyívol i fins podem dir que esdevé irregularment anyívol, perquè dóna collites abundants sols després de llargues anyades d'infertilitat.

L'arbre no podat, s'ompla de secall, és a dir, es poda ell mateix, eliminant naturalment, la rama que li sobra i que no pot mantenir.

Cada quants anys s'ha de podar?

Des d'un punt de mira teòric, la poda hauria de practicar-se cada any. Podant cada any, l'arbre no arriba mai a desequilibrar-se, té sempre la quantitat de fruita i de rametes que són necessàries per a una fructificació normal. Per altra part, les operacions de poda resulten més senzilles i més curtes, es fan ferides més petites i la producció si va acompanyada d'una adobada racional, esdevé anyal. Per últim, des del punt de mira higiènic, la poda anyal és la millor de totes, car supri-

meix amb més freqüència les parts malaltes i en decadència, impeding el desenrotllament intens dels paràsits.

Però la poda anyal té un gran inconvenient; i és que exigeix un nombre molt elevat de braços, dels quals, per desgràcia, no disposem encara a Catalunya. Per a poder podar anyalment totes les oliveres existents a Catalunya, seria necessari descuidar moltes altres feines del camp que s'han de fer en la mateixa època i que també són importants. Per això, nosaltres aconsellem la poda cada dos anys. Es un terme mig, és una solució provisional fins al dia en que disposarem del nombre de braços necessari per a practicar la poda anyal. Però mentre duren les condicions actuals, creiem que la poda anyal resulta convenient solament en reduïdes comarques on la població és abundant, on l'associació dels conreus deixa lliure un elevat nombre de braços en el període oportú per a la poda i on hi han operaris dotats de la preparació tècnica necessària per a practicar aquesta poda.

Allargar més de dos anys el període de poda és contraproduent. Ço que s'estalvia de feina es perd, multiplicat, de collita. I arribar a la poda cada 5 ó 6 ó 7 ó 10 anys ha creiem absolutament absurd perquè significa abandonar l'arbre, a més de permetre i afavorir el desenrotllament de tota mena de malures i de obligar, en practicar la nova poda, a fer grosses ferides de lenta i insegura cicatrització.

Com s'ha de podar

Pot afirmar-se que la poda de l'olivera és una operació senzilla; tots els errors poden reparar-se fàcilment. Així com la poda dels altres fruiters exigeix coneixements i llarga pràctica, la de la olivera pot fer-se només posseint bona voluntat i bon sentit. Però cal que els olivicultors abandonin les tradicionals preocupacions a les quals es demostren tan lligats.

La poda que ha de fer-se al nostre país consisteix essencialment en les següents operacions:

- 1) Suprimir els xucladors (llucs, tanys, estudiants, grills, pollancs o grifons).
- 2) Treure el sec.
- 3) Tallar les rames o rametes malaltes.
- 4) Suprimir totes les rametes on aquestes es presenten massa espesses.
- 6) Afavorir les rames i rametes que es dirigeixen cap a fora, les que són horitzontals i les que són pèndules.
- 7) Proporcionar entre elles totes les branques.
- 8) Conservar invariablement la forma de vas fent les amputacions que siguin necessàries.
- 9) Fer ferides llises i inclinades per a que s'escorri l'aigua.

Demés cal passar *al menys un cop a l'any* a treure tots els xucladors que han aparegut a l'arbre en conseqüència de la poda.

Forma que s'ha de donar a l'arbre

Es aquesta una qüestió de difícil solució. Existeixen una sèrie d'observacions i d'estudis que demostren que no totes les classes d'olivera han de tenir la mateixa forma. Això és fàcilment explicable. Cada varietat té les seves exigències i les seves aptituds i és evident que la for-

ma que va bé per una olivera que produeix naturalment moltes vagues, no pot anar bé per una altra que tingui tendència a produir rames dretes.

La forma ha de ser demés una conseqüència de la fertilitat del terreny i del clima i d'altres fets de major complicació que no és aquest el moment d'estudiar.

Per això és que solament un estudi experimental detingut i de llarga duració de les varietats catalanes, pot permetre d'establir quina és la forma que més convé a cadascuna d'elles.

En conseqüència, mentre aquest estudi experimental s'està fent, és necessari determinar i aplicar una forma intermitja que reuneixi el major nombre d'aventatges i el menor nombre d'inconvenients, una forma a la qual s'adaptin totes o quasi totes les varietats catalanes, encara que en graus diferents. Aquesta forma vindria a ser *el mal més petit*.

Des d'ara pot dir-se que s'han d'abolir els arbres amb moltes soques: comparant dos oliveres del mateix volum, de les mateixes dimensions, una amb dos o tres soques i l'altra amb una sola soca, la primera té molta més branca grossa i molta més fusta vella que la segona, mentre que aquesta té més rama tendra, jove i viva i està, per això, en millors condicions per a fructificar.

També pot dir-se de seguida que les formes irregulars i espesses, els globus, més o menys rodons, s'han d'abandonar perquè presenten l'inconvenient d'impedir la penetració de la llum i la circulació de l'aire. En aquestes formes, les ramificacions interiors acostumen a no fructificar i quan fructifiquen donen oliva petita que generalment no madura i que per això és sempre dolenta.

La forma intermitja i provisional que nosaltres recomanem és la de *vas*, que s'ha d'adaptar a cadascuna de les comarques on s'aplica. El *vas* té moltes aventatges: deixa penetrar entre el brançatge els elements indispensables per a una bona vegetació: la llum i el aire; impedeix que la humitat de l'aire—les boires—es deturin entre les rames i afavoreixin el desenrotllament de malures; proporciona les diferents parts de l'arbre impedint que algunes assoleixin dimensions exagerades en perjudici de les altres i per tant equilibra la fructificació; facilita les operacions de poda, de recol·lecció, de defensa contra les malalties. Demés és una forma a la qual—més o menys bé, però sempre bastant bé—s'adapten totes les varietats d'oliveres conegudes.

La poda que recomanem ha estat practicada per esporgadors d'aquest Servei en uns 150 pobles de Catalunya, amb resultats magnífics, a pesar d'haver-se fet les proves en tota mena de terres i amb tota mena de classes d'olivera: arbequina, verdal, vera, grossal, corbella, solivenca, morruda, becaruda, palomar, etc.

Com ha de quedar l'arbre

Després de podat, l'arbre ha de quedar clar, *molt* clar, armònic, equilibrat, regular. No cal que sigui bonic quan la boniquesa ha de conseguir-se en detriment de la fructificació. Lo important és que faci oliva. L'arbre, demés, ha de quedar ample, fent de manera que les ramificacions s'escampin lateralment per augmentar les seves dimensions. Un arbre petit no podrà fer mai molta oliva. L'arbre també ha de quedar alt, lo més alt possible. Un arbre baix tampoc pot fer molta oliva.

La seva alçada ha d'ésser tal que la recolecció no resulti massa difícil o perillosa. Però és millor augmentar l'alçada de les escales que no pas reduir la de les oliveres. Un dels mèrits del bon esporgador consisteix en deixar l'arbre, després de podat, de les mateixes dimensions que tenia abans.

Epoca de la poda

Com és natural, la poda s'ha de fer després de collida l'oliva, però cal que l'oliva es culli aviat; en cas contrari, a més dels perjudicis per tots coneguts derivats de la recolecció tardana, es verifica també un altre perjudici que s'ha de tenir molt en compte: la collita tardana obliga a practicar una poda tardana, que és consellable solament en casos excepcionalíssims. La poda s'ha de fer, dins lo possible, després del període de les fortes gelades i abans de que comenci la primavera i per tant el moviment de la sàvia. Si es podia abans que hagin passat les gelades, l'arbre pateix i de vegades les conseqüències són molt greus per l'olivicultor, i si es poda quan ja ha començat la primavera, cada ferida és una boca per on es perd la sàvia; demés totes les rametes que es treuen en plena vegetació representen una feina que l'arbre ha fet inútilment.

Poda de reforma

Consisteix en rejevenir l'arbre o en donar-li una forma diferent de la que té, fent-lo més apte a la fructificació en conseqüència d'una neteja i d'una aclarida radicals.

L'olivera resisteix bé les ferides, encara que les cicatritzi lentament; per això quan sigui necessari no s'ha de tenir por de tallar una branca grossa mal situada o revellida; aquesta supressió, en lloc de ser perjudicial serà beneficiosa. Més d'una vegada hem presenciat i practicat amputacions de rames extraordinàriament grosses sense que l'arbre hagi demostrat cap patiment en la seva vegetació. Al contrari, una amputació feta amb criteri i oportunitat determina una intensificació en la vegetació i per conseqüència un augment de producció.

La poda de reforma és una operació a la qual s'han de sotmetre necessàriament els arbres mal criats per a que llur fructificació esdvingui regular i abundant.

Per a donar a un arbre desequilibrat la forma de vas, és necessari deixar solament les tres o quatre branques millor situades, més regulars, més fortes; les altres s'han de tallar totes sense por.

En les branques que queden s'ha de practicar una enèrgica aclarida suprimint les rames espesses i les que es dirigeixen cap al centre de l'arbre, i tallant-les de manera que totes tinguin aproximadament la mateixa força.

Indispensable en la poda de reforma, és la supressió de la major quantitat possible de rama vella (boscall) tallant des de la inserció i no rebaixant com es fa en moltes comarques de Catalunya.

Eines per a podar

S'usen generalment, la destral, el podall, el xerrac i la tisora.

La destral és una eina que no tothom sap emprar; demés és perillosa, més lenta i no sempre pot usar-se amb comoditat, sobre tot en els arbres espessos. El mateix pot dir-se del podall.

Per això preferim el xerrac per les branques grosses i la tisora per les rametes o brots. Amb tisora l'operació és més ràpida (cada cop és un brot que salta) i les ferides queden prou llises per a facilitar la cicatrització.

El xerrac serveix principalment en la poda de reforma. No és veritat que el xerrac tingui *mala baba* o *escaldi la fusta*. Per a convèncer-se basta observar que a l'entorn de la ferida feta amb xerrac apareixen també a la primavera numerosos llucs vigorosos.

La poda no és tot

La poda no és tot. Hi han pagesos que creuen que podant resolen el problema de la producció de l'olivera. Aquest és un error. Demés de podar, s'ha d'adobar, s'ha de conrear la terra, s'han de combatre les malalties. Un arbre ben podat, no pot produir si no troba a la terra els aliments necessaris per a nodrir la seva fusta i els seus fruits; o si li manca l'humitat que ha de dissoldre aquests aliments per a que pugui aprofitarlos; o si una invasió de paràsits l'impedeix que compleixi regularment les seves funcions fisiològiques.

Com tots els arbres, l'olivera, per a produir amb abundància, demana: adobs, conreu, poda i defensa contra les malalties. Esperar que fructifiqui, si li manca algun d'aquests elements indispensables, és somiar...

AUGUST MATONS

Un nou mètode de lluita contra la mosca de l'olivera

MÉS que d'un nou sistema es tracta d'una modificació de l'antic mètode de lluita Berlese feta per el mateix autor i experimentada amb èxit en un camp d'oliveres prop de Pisa (Itàlia).

Aquest camp consta de 1,200 oliveres i està situat a la vora del mar; per a evitar el contagi de l'interior fou tractada una extensa zona de protecció en la que no es contaren els resultats; més enllà foren escollides 200 oliveres que no se varen tractar per comparar les produccions.

Les oliveres tractades tenen una alçada màxima de 4 metres i són lo suficientment espaiades per a poder fer conreus intercalats.

La tècnica del tractament seguit és ben senzilla. Sabent que la mosca cerca substàncies dolces per a alimentar-se s'aprofita aquesta circumstància per a destruir el més gran nombre possible de mosques abans de la posta. Aquest principi es molt vell, mes el professor Berlese, havent experimentat altres vegades les pulveritzacions d'aigua amb melasses arsenicades, els saquets del segó amb melassa enverinada, els recipients amb líquids tòxics, el feixos de rametes enverinats del mètode Lotrionte, i no havent obtingut més que resultats parcials, ha modificat el seu sistema en la forma següent:

La composició del líquid es molt més fluïda en sals arsenicals que

en els mètodes antics. La proporció de melassa es també més petita, de manera que no és tant fàcil el desenrotllament de la negrilla com abans.

Heus aquí la nova forma emprada:

Aigua	1 litre
Melassa.	100 grams
Arseniat de sosa	2 grams

Com se veu la quantitat d'arseniat queda reduïda al 2 per 1000.

Aquest líquid se distribueix en els arbres amb un pulveritzador Vermorel, però no pulveritzant amb pulverització fina, sinó arruixat a raig prim amb pitorro aposta. Com que està observat que la mosca habita de preferència la part de l'arbre exposada al mig dia, és a dir la part tocada pel sol, només s'arruixa aquesta banda, estalviant així molt líquid; demés l'operari no deu cuidar de que quedin mullades totes les fulles i les rames, tota vegada que no hi ha necessitat, com quan se tracta de combatre malalties criptogàmiques.

En les proves de les quals tractem se varen gastar uns 300 centímetres cúbics de suc per olivera, ço que dóna un total de 300 litres per mil oliveres. En aquestes condicions cada obrer pot tractar de 250 a 300 arbres per jornal. Aquesta rapidesa de treball, demés de l'aventatge econòmic té la no menys important de que pot fer-se la feina a temps de que les olives no arribin a l'estat de desenrotllament necessari per a que la mosca hi pongui; el primer tractament fou efecuat del 1 al 10 de juliol; el segon es va fer cap al 10 d'agost i per haver plogut hagué de repetir-se el 19 del mateix mes. És de notar que per les tardes la melassa estava bastant seca, però com que es molt higroscòpica, durant la nit agafava l'aigua necessària per a retornar a son estat normal.

El preu a que resulta a Itàlia aquest tractament és de 20 cèntims de lira per arbre.

A principis d'octubre les oliveres tractades conservaven quasi tota la collita dalt de l'arbre, no notant-se olives picades. Si alguna n'hi havia era de mosques vingudes en el mes de setembre, del camp testimoni, i afavorides en llur emigració pel vent. De totes maneres els cucs produïts per aquestes mosques tardanes ja no varen causar gaire mal.

En el camp testimoni, totes les olives varen caure molt abans de madurar, completament corcades, plenes de galeries i cores, com ha passat en bona part dels olivars catalans aquest any.

El rendiment ha estat, en el camp tractat, superior en 25 lires per arbre al del camp testimoni.

Encara que se surti del títol d'aquest article, no podem deixar de consignar unes dades que a continuació de l'exposició del nou sistema Berlese va exposar Mr. R. Poutier en la conferència donada a la *Société d'Agricultura de França*.

Se refereix a la península de *Monte Argentario* (Itàlia) on s'ha declarat obligatori el mètode antic de recipients amb melassa arsenicada. Aquesta península està completament isolada de Itàlia; compren unes 30,000 oliveres i s'ha aplicat el sistema per complert. S'ha calculat que el tractament ha costat 15 cèntims de lira per arbre. Resultat: l'any passat 100 quilos d'oliva donaven de 12 a 14 d'oli dolent i enguany 100 qui-

los d'oliva han donat com a mínimum 24 quilos d'oli, i com a màxim 35, tot ell de superior qualitat.

Aquestes xifres són prou eloqüents per a fer pensar si aquí, a l'igual que a Monte Argentario, no seria convenient decretar el tractament obligatori, però sense que fos una llei més per a no complir-la, sinó que els nostres olivicultors l'agafessin amb vertader carinyo i al que no la complís se li apliqués el correctiu corresponent. Segurament així no hauriem de lamentar les enormes pèrdues que en anys com aquest hem sofert a causa de la mosca de l'olivera.

JOAN SALOM

Enginyer del Servei d'Arbres fruiters

Re poblacions forestals

III

Vivers forestals

La producció ideal, la producció de planter per excel·lència, s'assoleix mitjançant un *viver forestal*, que podríem definir dient que és un lloc especialment escollit i preparat per criar-hi amb seguretat i en les condicions més favorables el planter necessari per a les repoblacions forestals.

Amb aquest sistema de provisionament desapareixen quasi tots els inconvenients dels altres. El selvicultor actua amb absoluta independència; el terreny rep cures especials i la vigilància és quasi continua; regulant la profunditat de la terra treballada i la intensitat de les regors, s'obtenen plantes d'arrel central llarga o arrels superficials; l'arrencament, tan difícil en el bosc, és fàcil i segur en el terreny solt d'un viver; i, sobretot, amb un viver propi es poden aprofitar els moments més favorables per a la plantació.

Fonamentant-se en llur finalitat, s'han dividit els vivers en dos grups: vivers *temporals* i *permanents*, segons siguin destinats a subministrar les plantes necessàries per a repoblar una regió poc extensa o bé es tracti d'una extensió considerable i que requereix el funcionament del viver durant molts anys o per temps indefinit.

La naturalesa i importància de les cures que s'han de donar als vivers són molt variables, ja que depenen de les exigències de l'espècie o espècies que es produeixen, nombre d'aquestes i mètode de plantació adoptat, si bé, en general, en els vivers temporals predomina la senzillesa. Vegem com s'ha de procedir en l'establiment d'un viver.

Naturalesa del terreny.—Per a un viver d'aquesta mena convé un terreny en certa forma, neutra i adaptable a les diverses espècies que s'hi han de cultivar.

Els terrenys arenosos-argilosos o argilosos, no molt compactes, frescos i pregons han d'ésser preferits, no solament perquè es treballen amb més facilitat, sinó també per l'economia que suposa llur fertilitat natural, deguda a la propietat que tenen les argiles colorejades de conser-

var tota mena d'adobs i fixar els atmosfèrics. Els excessivament argilosos sense possibilitat d'esmena, cal rebutjar-los, i s'ha de donar preferència als silíceus tous, que, encara que secs i poc fèrtils (sigui perquè no conserven els adobs orgànics o perquè no absorbeixen els atmosfèrics per no poder fixar el nitrogen sota la forma d'amoniac, que no troba porus on allotjar-se, ni sota la forma d'àcid nítric, que no troba base salificable per a la seva combinació), per llur blanor afavoreixen la sortida de les plantes, un cop germinada la llavor, i la confecció d'un bon sistema radical.

Els terrenys un xic fortets són favorables a l'obtenció de plantes grosses.

Però en treballs de certa importància no és solament en la naturalesa del terreny que s'ha de tenir mirament, sinó que també s'han de considerar altres circumstàncies d'una influència no menyspreable: ens referim particularment a la major o menor facilitat a cobrir-se d'herbes, a l'existència d'adobs naturals i a la fondària del terreny. En un terreny defectuós, en el sentit de cobrir-se fàcilment d'herbes, les plantes perillen de morir ofegades i es produeixen amb poca arrelamenta; si es vol atenuar aquests inconvenients, s'ha de recórrer a freqüents i costoses cavades. Són preferibles els terrenys que contenen adobs naturals, si bé tard o aviat s'ha de recórrer als artificials. Un terreny poc pregon evita el desfavorable desenrotllament de les arrels centrals; però, en canvi, està subjecte a les perilloses alternatives de sequedat i humitat. Una fondària de 60 a 80 centímetres és suficient.

Quant al subsòl, la influència de la seva naturalesa depèn de la profunditat a què es troba. Si fos impermeable exigiria un sanejament; si, pel contrari, fos molt permeable, les filtracions intensificarien la sequedat. Es una qüestió que cal no descuidar, sempre que es vulguin utilitzar terrenys que no han estat mai conreats.

Alguns pràctics sustenten el criteri que les plantes criades en un terreny fèrtil difícilment s'acomoden després a viure en els terrenys, regularment pobres, del bosc. No hi ha dubte que, si el terreny és humit i excessivament adobat, les plantes seran flonges, desproporcionades, i el canvi de situació serà perillós per a elles; però, si el terreny és d'una fertilitat normal i ben acondicionat, produirà plantes vigoroses, ben desenrotllades i amb el màxim de força i aptitud per a utilitzar els migrats elements nutritius d'un terreny d'escassa fertilitat, mentre que les plantes criades en un terreny pobre seran, per aquesta mateixa circumstància, raquítiques, dèbils i poc aptes per a sofrir la transplantació i acomodar-se a un terreny tan o més pobre que el que les ha produïdes. Avui la tendència més generalitzada és establir els vivers en llocs escollits del bosc o en terrenys de cultiu, regularment més fèrtils que els que s'han de repoblar.

Pot donar-se el cas d'haver d'establir el viver en un terreny defectuós. Segons la importància i naturalesa del defecte, en moltes ocasions una senzilla esmena remeiarà el mal. Es una qüestió d'economia que convindrà estudiar i decidir a cada cas particular.

Com que la sílice, calç i argila són els components predominants de les terres, d'ells depenen les propietats físiques d'aquestes, i, segons variï l'un o l'altre, també variaran les dites propietats.

Ço que més interessa modificar, regularment, és la cohesió: juntament amb ella es modifiquen la permeabilitat, higroscopicitat i d'altres.

Les terres excessivament compactes s'esmenen amb sílice, si bé l'efecte no és molt durable perquè la unió de l'argila i la sílice és poc íntima, i per efecte dels treballs la sílice, més pesant, va al fons de la terra remoguda. Els llots arenosos d'alguns rius són millors que qualsevol arena sílicia.

Els *formigons* produeixen el mateix efecte que la sorra.

Les esmenes calisses tenen la mateixa finalitat que les sílicies, si bé s'utilitzen per a terrenys rics en matèries orgàniques no descompostes, i també per als terrenys torbosos, ferroginosos, etc., de poca calc.

Els terrenys silícics molt solts s'esmenen amb argila i *llots argilosos*.

Altres defectes dels terrenys (excés d'humitat, pedres, males herbes, etc.) en moltes ocasions és fàcil de corregir-los.

SEGIMOND VANDRELL

Enginyer encarregat del Servei Forestal

D'higiene pecuària

ELS *polls*, encara que no ho sembli, ocasionen innumbrables estralls, sobretot en els pollets; car és tant el neguit que els donen, que no mengen, i es decandeixen tant, que ho paguen amb la vida.

La presència d'aquests paràsits és afavorida per la poca cura en la instal·lació de les barres on van a dormir les gallines, ja que molts creuen que un tros qualsevol de fusta és bona, sense mirar si és corcada o bé esberlada, i això proporciona amagatall a les bestioletes que a la nit donen turment a l'aviram. Un dels millors sistemes de prevenir o destruir aquests paràsits, és l'adopció de les barres i suports Riera: amb aquest procediment les barres són desmuntables i poden netejar-se tot sovint, i així destruir els polls que puguin contenir. Això referent a una de les espècies de *polls* (els fixos), ço és, els que no molesten les gallines sinó a la nit, puix que no viuen amb elles sinó que s'amaguen a les barres on van a dormir.

Quant als que habitualment sojornen entre les plomes de l'aviram, tots haureu observat el malestar que produeix en els animals la possessió de tals paràsits. Però quan fan més mal és quan les lloques n'estan farcides, ja que llavors els pollets que neixen se n'omplen i sovint en moren. Per tant, és absolutament necessari netejar les lloques dels *polls* abans de posar-les a covar.

Amb perfídia això s'aconsegueix fàcilment. S'agafen pols de sofre ben fins i s'empolvora per entre les plomes, i aquesta operació es repeteix uns quants dies fins a la completa destrucció del paràsit.

Quan s'apiloten a un petit tros de l'organisme, com succeeix amb els pollets, llavors empapant la regió infestada amb aigua sublimada, també es maten els *polls*.

Un altre procediment, i dóna magnífics resultats, és el de preparar una més o menys reduïda extensió del lloc on viuen les gallines amb una

terra ben barrejada amb sofre, calç i cendra. D'aquesta faisó, quan les gallines *terregen*, elles mateixes s'emplenen dels pólvors insecticides que les han de lliurar del molestós paràsit.

Quant als qu viuen en les barres, tan ben anomenats *assassins* en castellà, és suficient una bona neteja, cada quatre dies, amb lletada de calç, sense deixar recons ni esquerdes, car és on s'amaguen. Adoptant els moderns sistemes de barres, aquesta operació es simplifica considerablement.

Per a finir amb les malalties de les gallines, direm quatre coses respecte a la *sarna*. És senzill conèixer quan l'aviram pateix aquesta infestació: veureu que tenen les cames gruixudes, com plenes de crostes, i de vegades amb sang, produïda per les mateixes gallines, ja que les aranyetes de la sarna donen tanta coïssor que es piquen i freguen fins a produir-se veritables esgarrinxades a les cames. Aquesta afeció, produïda per un sarcopte, aranyeta que rosega la pell per sota de l'escata que fa la cama, es combat fàcilment pintant, o millor empapant les cames envaïdes amb petroli.

I anem a parlar dels conills. La malaltia que fa més estralls en aquest bestiar és la *coccidiosi*, dita vulgarment *malaltia de les pedres al fetge* o *del ventre inflat*, car aquests símptomes són els predominants. Si observeu que els conills s'affaqueixen, que el pèl se'ls estarrufa, que el ventre s'els infla, que tenen diàrrea i caminen com si estiguessin embriagats, quasi podeu dir que tenen coccidiosi; criteri que podreu reforçar si sou curiosos i obriu un conill que s'hagi mort amb aquests símptomes. Llavors veureu que entre els budells hi ha molta aigua (hidropesia) i que el fetge, generalment embotit i dur, està sembrat de granets blancs i llustrosos que són plens de coccídies i un suc com aigua. Aquests paràsits passen als budells i produeixen veritables enteritis que maten tots els conills, sobretot els novells.

En l'exercici de la nostra professió havem observat que on la coccidiosi ha fet més estralls ha estat en les explotacions de conills on se'ls alimentava amb segó i alfals, mentre que en les grans ramades de les masies, on se'ls atipa amb herbes del camp, a penes hem vist un sol cas. I sempre la malaltia ha atacat els conills tot just desmamats.

Nosaltres creiem que el règim nutritiu afavoreix el desenrotllament de tan terrible infecció, i volem demostrar-ho. Acostumat l'aparell digestiu dels conillets a pair la llet, la relació nutritiva de la qual és 1 : 12, en trobar-se sobtadament amb aliments de relació nutritiva que almenys és el doble, ha de sofrir forçosament un trastorn amb motiu d'adaptar-se a la nova funció digestiva; trastorn que provoca un desnutriment i afavoreix la vida del microbi, o, millor dit, resta energies a l'organisme en la defensa llur. Una altra prova d'això és la freqüència amb què trobem *fetges pedregats* en conills de pagès, la salut dels quals així com llur estat de carns, és immillorable, i això demostra que pogueren resistir la invasió enquistant les coccídies al fetge, cosa que probablement no haurien pogut fer si haguessin estat alimentats amb productes de relació nutritiva massa lluny de la llet.

En corroboració de ço que s'ha sustentat, vegi's els següents anàlisis. No podent oferir la composició de la llet de conilla, ens hem servit de la de cabra, per semblar-nos la més propera.

	Matèria seca	Matèria nitrogenada	M. hidrocarbonada grasses, cel·lulosa i cendres	Relació nutritiva
Llet de cabra.....	14'19	4'29	10	1 : 2
Herba	21'8	3'4	11	1 : 3
Alfals	24	4	18'40	1 : 4
Segó.	84	13	66'55	1 : 5

Per a atenuar el mal d'aquesta infecció, cal no tenir miraments. Així que es presenti, matar tots els conills amb símptomes, cremant-los o bullint-los; netejar escrupolosament els conillers amb aigua bullent o solució de sulfat de coure i destruir tots aquells utensilis que, per llur poca vàlua, són fàcils de substituir: Sols fent-ho així acosenguireu que no s'infectin els conillets que hi posaríeu després.

JOSEP VIDAL MUNNE

Passeigs agrícols i regeneradors

BON dia, Peret, amb la companyia. Avui sí que la farem bona, la passejada; i per això hem estat ben matiners, si bé jo tinc el bon costum de llevar-me tots els dies, en totes les estacions, abans de sortir el sol.

— Doncs sàpiga, senyor Felip, que alguns el critiquen perquè surt a passeig tan de matí que quasi fa vergonya als pagesos, puix que, quan aquests surten al treball, vostè ja torna de passeig. Diuen que vostè es busca el mal temps, si bé jo crec que ho enten millor que aquells senyors que van al llit tard i es lleven tard, que gasten mals colors i mal humor.

També en sento que el critiquen perquè vostè mateix es treballa aquell hort tan gran, perquè fanga i empelta arbres, i es cuida dels conills i gallines, burlant-se algun d'aquells conills tan grossos que ha portat.

— Per més que em critiquin, continuaré amb la meua dèria. Tinc el costum i la decisió de fer les coses ben fetes, de la manera més aventajosa; havent-me posat en ma vellesa a fer de pagès, continuaré les meves aficions juveniles; vull predicar amb l'exemple posant els mitjans per a ésser un *bon pagès*. El cuidar-me jo mateix l'hort, em proporciona salut i força, els més dolços goigs i economia de jornals, ara que van cars. Ja sé que alguns es burlen dels meus conills *Gegants d'Espanya*, però jo aniré augmentant les cries; i sàpigues que alguns dels burletes ja m'han dit que en volen entrar en mena, en veure que tenen moltes aventatges que un altre dia us explicaré i veureu amb els vostres propis ulls. Avui parlem del llevar-se de matí. Sàpigues, Peret, i sapigueu, nois, que el llevar-se de matí i fer exercicis porta grans aventatges per a viure sa i alegre, i per a guanyar diners al mateix temps.

I no oblideu que la droperia i el desordre porten males conseqüències. En totes les estacions i hores del dia m'agrada contemplar la natura, perquè sempre ens ofereix encisos i ensenyances, però especial-

ment al matí, a les primeres clarors del dia, abans d'eixir el sol que tot ho fecunda i dolsifica amb sa llum i calor. I molt més formós ho trobo encara en aquesta estació de primavera, estació de solemnitat. Mirem amb els ulls ben oberts i extassiem-nos contemplant les verdes catifes que cobreixen els prats i voregen els camins: els camps de cereals, blats, ordís, civades, que ens mostren llur verd color fresc; faves, pèsols trepadelles a punt de segar... Tot ens promet collita per a persones i bèsties, si el bon Déu ens ho conserva. ¡Quin esdeveniment tan alegre d'ocells, especialment de rossinyols! Moviment de tota vegetació, suau i incubador ventífol que mou els sembrats com les ones del mar.... Els gèrmens es desperten, desitjant obrir-se a la llum i a l'amor per a rebre nova vida i creixement... Les plantes, les aus, les flors, ens parlen un tendre i amorosit llenguatge, senyals d'estar en plena primavera. Ja anirem veient què atractius i educatius ens resultaran aquests passeigs, estudiant el gran llibre de la naturalesa, ple de bel·leses i ensenyances, i estudiant agricultura sobre el terreny, veient i tocant i practicant. La magnificència i poesia de la natura, i més en aquesta estació, cal presenciar-la i sentir-la, puix que amb paraules no es pot explicar. Per això té grans aventatges, la vida del camp, sobre la vida de ciutat, com en té el matinejador sobre el dormilega.

El petit sacrifici que exigeix el llevar-se de matí, queda de sobre recompensat amb la salut que proporciona, els goigs que ofereix i els aventatges econòmics i, acostumat, no és sacrifici.

— Això d'aventatges econòmics, tal volta no tants com lo que sembla, perquè també feu més begudetets, llevant-vos molt de matí.

— Fa pocs dies que a un pagès vaig preguntar-li si havia esmorzat, i va dir que no encare, i parlava un poc enfadat amb les dones. Jo li vaig dir que ja hauria mort el cuc amb algunes torrades i begudetets, i va contestar que només tres vegades havia fet la suca-mulla.

— Ja és veritat que és bo que el pagès es llevi de matí, però la fumuda mandrota de vegades ens enganya, i tal volta vostè ens donaria un remei.

— Sí, i remei segur que jo poso en pràctica cada dia: al moment de començar a tocar el despertador, sense esperar que acabi de tocar, donar una puntada de peu als llençols, i peus a terra. Aquell que pensa si fa fred o calor, si està clar o núvol, i s'hi tomba, ja està perdut, com aquell que dona entrada als mals pensaments. Els grans homes han estat grans matinejadors.

La primera gallina que s'alça és la que troba més cuquetes per a menjar. Aquell que comença el dia amb un acte d'energia tirant una puntada de peu als llençols, té molt de guanyat per tot el dia: enforteix el seu caràcter i els seus nervis, venç una temptació, està alegre, obté una victòria, augmenta les forces de la voluntat, i això és regenerar-se. Un home que va viure cent vint anys ho atribuïa a llevar-se i anar-se'n al llit a l'hora de les àlloses. Al matí està l'esperit fresc, clar, amb energia, pur: és l'hora dels grans pensaments, de les idees clares. Sortint a fora al matí els pulmons s'enforteixen, i més si se sap respirar bé; es treballa més i millor i tot funciona amb més vida. Produeix gran goig i benestar el sortir al camp abans de sortir el sol, a contemplar el despertarment de la natura, les inexplicables bel·leses de l'aurora, l'herba fresca, a escoltar els concerts de les orquestes de la ocellada, respirant

aire pur i fresc.. Són les hores de profunda i dolça recreació per a l'esperit i per al cos, de la meditació en la dolça soledat.

— Tot això que dius i sent, em sembla bé, encara que no m'entusiasme tant com vostè. Però jo fa anys que em llevo de matí i treballo molt, no surto de jornal·er ni de parcer, com passa a quasi tots els pagesos que ens quedem soldats rasos, sense arribar a caporals. I el qui ha dit de saber respirar bé, crec que a tots ens convé respirar per viure.

— Jo us asseguro que la generalitat de les persones no saben respirar bé i que convé molt, moltíssim, el respirar bé. Ja us ho explicaré un altre dia. I de pagesos que de jornal·ers han arribat a propietaris jo en conec, i us en citaré, quan vingui a tom, un cas bonic.

— Doncs jo no en conec cap i, si n'hi ha algun, serà un pardal blanc, que ja no n'ha dut mai cap.

— Doncs a propòsit: avui us contaré una rondalla del pardal blanc. Fiquem-nos dintre aquest bosc, i ajaçats sobre el facial, sota l'ombra, divertits per la rossinyolada, donarem fi a la nostra conversa amb la rondalla que porta cua. Era un pagès que s'anava endarrerint cada any, i això que els seus pares li havien deixat una bona propietat, bastant bestiar i algunes obligacions d'aquelles que porten cupons per anar retallant. Els pares eren matiners, conreaven bé les terres i tenien el bestiar gras i lluent; però, morts els pares, als joves no els lluï gaire el pèl i anaven atrassats de comptes. Les terres els produïen poc, el bestiar portava els pantalons estrets, i en lloc de tallar cupons pagaven rèdits. Un dia, queixant-se a un propietari veí que els pardals se li menjaven el blat, que les collites li sortien petites, que es cançava de fer de pagès, li preguntà si havia vist mai un pardal blanc i el pagès endarrerit li contestà que tots els que havia vist eren foscos. És que n'hi ha pocs, i sols surten a buscar menjar ben de matí per evitar la persecució, i s'atipen, i després s'amaguen; però val la pena de matinejar per poder veure'n un, com una estrenyesa i perquè porten bona sort a aquell qui primer el veu. El pagès endarrerit, al dia següent es llevà ben de matí, encara fosc, i sortí a recórrer els voltants de la casa, amb els ulls ben oberts per poder veure el pardal blanc; però, cansat de voltar sense haver-lo pogut veure, es ficà dintre la casa i encara trobà els mossos al llit, ja sortint el sol; es ficà a l'estable i trobà vaques i bous sense menjar a la menjadora, surt a la finestra i veu un mosso sortir amb un sac a l'esquena, que portava a la taberna per pagar deutes. Entrà a la cuina i troba a la criada bevent-se un pot de llet, i baixa al celler i sorprèn un altre mosso fent la suca-mulla; i, sense voler veure més pardals blancs, puja a dalt i diu a la seva dona: — Alça't de seguida. Cada dia serem els primers a llevar-nos, a treballar i vigilar la manera d'agafar el pardal blanc que porta la sort i la ventura. — Després es topà amb el propietari veí que li havia donat tan bon consell. En preguntar-li aquest si havia vist el pardal blanc, el pagès endarrerit es posà a riure i li donà les gràcies amb una abraçada i dient que n'havia vist tota una ramada.

Qui té mosso i no se'l veu, es torna pobre i no s'ho creu.

La peresa és mare de poc pa.

L'Exposició de maquinària agrícola i el Concurs de tractors de Lleyda

REGLAMENT

1. S'admetran a l'Exposició i al Concurs totes les màquines agrícoles i de les indústries directament derivades de l'agricultura, que ho hagin sol·licitat en el plaç d'admissió.

Podran també pendre-hi part els industrials de combustibles, lubricants i tots els elements accessoris que puguin emprar-se en les màquines agrícoles.

2. L'inauguració de l'Exposició de Maquinària Agrícola i del Concurs de Tractors, s'efectuarà el dia 1.^r d'abril de 1921, verificant-se la clausura el dia 10 del mateix mes.

3. La Comissió organitzadora disposarà en el local on es celebri l'Exposició locals coberts, que es distribuïran, segons les demandes entre les cases concurrents. La disposició interior i arranjament de l'espai assignat a cada entitat es deixa a càrrec i a gust de la mateixa. La Comissió organitzadora, però, es cuidarà de col·locar les màquines de les cases que així ho sol·licitin.

4. Les cases concurrents que desitgin montar un *stand* individual tindran a la seva disposició tot l'espai que necessitin, donant la Comissió organitzadora, totes les facilitats possibles per a que resultin nombroses aquestes instal·lacions.

5. Les cases que desitgin concórrer a l'Exposició o al Concurs, hauran de comunicar-ho abans del dia 15 de febrer a la Comissió organitzadora — Urgell, 187, Barcelona — indicant el nombre de màquines que presenten, i l'extensió superficial coberta i sense cobrir que necessitin.

6. Totes les cases concurrents a l'Exposició o Concurs tindran dret a rebre una prima d'indemnització en relació amb l'esforç i despeses fetes.

7. A més de les primes d'indemnització el Jurat concedirà premis especials a les cases concurrents que, per la importància de la instal·lació o de les proves, en cregui mereixedores.

8. L'entitat organitzadora posa a la disposició del Jurat la quantitat de 15,000 pessetes, de les quals un mínim de 8,000 pessetes es destinarà a les primes d'indemnització, i les altres 7,000 pessetes podran servir, a judici del Jurat, per augmentar la primera quantitat, per a primes especials, o per a contribuir a l'adquisició de màquines presentades.

9. Nombroses entitats oficials i Societats agrícoles importants de Catalunya han fet l'oferiment de primes per a les màquines de l'Exposició i Concurs que compleixin determinades condicions, les quals es deixen a elecció de les mateixes, i seran posades en coneixement de les cases concurrents amb la deguda anterioritat.

10. Les despeses de transport de les màquines, personal, combustible, etc., aniran a càrrec de les entitats concurrents.

11. El Ministeri d'Hisenda ha concedit l'exempció del pagament de drets de Duana a les màquines estrangeres que entrin a Espanya amb l'objecte de pendre part a l'Exposició i Concurs.

12. Cuida de l'organització de l'Exposició i Concurs, l'Institut de Mecànica aplicada agrícola, el qual porta la Direcció tècnica, i una Comissió organitzadora. La Mancomunitat de Catalunya nomenarà abans de la data de la inauguració les persones que constituïran el Jurat.

13. El Jurat, completament autònom, regirà tècnicament el Certamen, donant fe de les constatacions fetes, estudiant la valor de les instal·lacions i distribuint les primes especials que cregui justes; però no podrà establir categories de qualitat ni ordre de prelatió entre cap mena de màquines.

14. Coincidint amb la data d'inauguració es publicarà un Catàleg general de les màquines presentades a l'Exposició i Concurs per a servir de guia als que la visitin.

15. El Jurat s'encarregarà de donar publicitat en els diaris i periòdics especials, als resultats del Concurs, susceptibles de comparació, i a les novetats i instal·lacions interessants de l'Exposició, recopilant a més aquesta informació en un fullet dedicat exclusivament a aquestes manifestacions agrícoles.

16. En el Concurs els tractors es distribuïran en grups en la forma corrent, tenint en compte el procediment de tracció, la disposició i tipus dels útils de treball, i la potència.

17. Encara que s'admetran les màquines motores que es presentin, tot i apartant-se de la tendència del Concurs, com, per exemple, els mecanismes de tracció funicular i els grans tractors, es recomana, però, a les cases la presentació de tractors directes de mitjana i petita potència, més adequats a les condicions de nostre conreu.

18. Els tractors deurán realitzar un treball en rostoll de cereals d'una profunditat mínima de 20 centímetres i una durada de quatre hores, i proves dinamomètriques, procurant en aquestes últimes desglosar el factor tractor del factor arada.

19. A més de les proves normals els tractors podran realitzar proves facultatives: de profunditat major, de duració, de creuament en terres ja treballades, treballs superficials amb arades, cultívadors, rascles, etcètera; les quals determinarà el Jurat si creu que els tractors són adequats a elles, d'acord amb els representants de les cases concurrents.

20. Els tractors especials per a conreus de vinya, olivera o horta treballaran en parcel·les d'aquests conreus, podent prescindir dels treballs abans esmentats, si els seus mecanismes no hi són adaptats.

21. Si el nombre de tractors adaptats a aquests treballs és suficient, es reservaran un o alguns dies exclusivament destinats als conreus especials esmentats.

22. S'assignarà a cada tractor per a les proves oficials una parcel·la de la següent extensió: màquines fins a 12 HP. de potència, una hectàrea; de 13 a 30 HP., dues hectàrees; majors de 30 HP., quatre hectàrees.

A més es procurarà deixar terrenys a les cases que vulguin organitzar demostracions particulars, algun dels dies del Concurs.

23. Cada dia es treballarà en un grup de parcelles previament establert per la sort, de manera que les màquines en funcionament no quedin allunyades les unes de les altres. Les parcelles es sortejaran a presència dels representants de les cases constructores.

24. Les cases concurrents presentaran, junt amb els tractors, els arreu i accessoris que creguin més apropiats als treballs demanats o als que vulguin realitzar.

25. Una part de cada parcel·la serà treballada amb una arada ordinària, amb tracció animal, com a dada comparativa dinamomètrica i cultural. Aquesta prova podrà ésser controlada pel personal de la casa corresponent.

27. En les parcelles en les quals treballin els tractors, es farà un anàlisi de la terra, determinant les seves característiques agrològiques, com a dada auxiliar en la interpretació dels resultats.

28. Els delegats de les cases concurrents facilitaran totes les constatacions mecàniques que vulguin efectuar els tècnics del Jurat, abans, durant i després de les proves, i que no afectin al funcionament del motor.

29. Es precintaran els dipòsits dels tractors abans de començar les proves, mesurant una vegada finides, la quantitat de combustible gastat.

30. Els tractors podran usar el combustible que creguin més adequat al bon funcionament o reducció de les despeses de consum del seu motor, amb l'única condició d'ésser un combustible de fàcil trobar en el mercat espanyol.

31. Abans de començar les proves, les cases constructores faran una declaració referent al combustible usat, especificant les seves característiques, així com també el preu, quedant el Jurat autoritzat per a comprovar aquesta declaració.

32. Els delegats de les cases constructores seran proveïts d'un braçal, i així mateix els individus de la Comissió organitzadora, Jurat i adjunts tècnics, podent solament intervenir en les proves les persones així senyalades.

33. Durant els dies en què no treballin en els camps d'experiència els tractors estaran exposats, com la resta de la maquinària agrícola.

34. L'Entitat organitzadora no es fa responsable dels desperfectes que en el transport, exposició i proves puguin sofrir les màquines com tampoc dels accidents del personal encarregat de les mateixes.

35. Tota reclamació deu ésser feta en un plaç de 48 hores, a comptar des del moment de la suposada infracció.

36. Tota entitat o persona concurrent, pel fet d'ésser-ho, s'entén que accepta les condicions del present Reglament.

El joc i la beguda condueixen l'home a la ruïna moral i material.

COMENTARIS

Atrapat al vol

Esc nari: les taules d'un Duval, proper a una estació. *Dramatis personæ*: dos pagesos, un d'ells de regent adinerat, i un oient — el redactor — que sembla preocupat amb la lectura de *La Veu*. Dialect: cooperatives de consum, i producció i venda.

— Déu n'hi dô de l'estalvi que ens ha dut la *cooperativa* a P.!

— Ja ho crec i major fóra el profit si haguessiu arrodonit la cosa amb el celler cooperatiu que sembla heu deixat de banda.

— Veureu; nosaltres estem pel guany directe i la compra més barata dels queviures ens ho ha donat.

— Però aneu coixos, perquè si coloqueu bé el diner en les compres, vos falta col·locar-lo bé en les vendes.

— Sí, més la *cooperativa* amb pocs quartets l'hem muntat, en tant que el celler hauria costat un borrango.

— Segur; més així com ara teniu un profit de xavos, llavors hauríeu beneficiat cinquenes. I tot és relatiu. Si compreu bé i veneu malament, bon nap en treureu!

— Potser teniu raó, però dels sis cents allistats se n'esborrarien més de quatre cents pel celler. No volíem bromes.

— I malvenieu i malveneu... i si això són bromes, penso que amaguen pedregada.

— Què s'hi ha de fer; altre dia serà, que no totes cauen per Sant Joan.

— Mes entretant teniu la teulada de la casa i, sense fonaments, serà molt que no s'enruni. Això és posar-li gorra de cop a un bordegàs coix que no ha de caminar. És pensar en estalviar la pesseta sens preocupar-se de llançar la cinquena. És l'egoisme avar que malmena els guanys.

El *comparatista*, llevant-se la caxutxa, va gratar-se el cap. El com-paret conceller pagà el gasto amb plàcid somriure, i el lector-oient de *La Veu*, imitant-lo, sortí, saludà al garneu amb un «Harpagon prêtait le bonjour...» mormolant entre dents, al creuar-se amb el bon pagès a-ciensat, aquells mots del clàssic:

«Aut qui divitiis soli incubuere repertis
Nec partem posuere suis»...

Rivalitats d'ofici?

D'una correspondència de Seu d'Urgell, publicada en el *Diario de Barcelona* el dia 21 de febrer en l'edició de la tarda, en retallem aquestes ratlles:

«En las Casas Consistoriales de esta ciudad ha tenido lugar una reunión de comerciantes, con objeto de protestar del funcionamiento del Sindicato Agrícola, se ha nombrado una comisión compuesta de los comerciantes Ramon Farrás, Asensio Ortega, Buenaventura Babot y Manuel Mestres; al objeto de gestionar se impida su funcionamiento.»

No entrem ni volem entrar en el fons de la qüestió; no suposem ni volem suposar si els comerciants de Seu d'Urgell tenen raó o no, en demanar que s'impideixi al Sindicat Agrícola que funcioni.

No hi veiem sinó el comentari que flueix en llegir la nova: uns comerciants que es preocupen del funcionament d'un Sindicat, que tal volta comercieja.

Un altre dia seran uns industrials que es queixaran de que els Sindicats Agrícoles explotin una indústria.

I hem quedat que l'ideal de la sindicació agrícola és el d'elaborar i expandir els productes de la terra sense necessitat d'intermediaris.

Que això està en pugna amb molts i molts interessos creats?

Qui ho dubta. Però les tendències de la moderna agricultura van per aquest camí.

Un càstic per premi

Ni més ni menys. Perquè, si la paradoxa sembla evident, el fet que volem comentar és, amb tota transparència, una enormitat força en ús.

Haureu llegit que l'economista, químic, agricultor i sociòleg Gavoty ha ingressat a l'Acadèmia d'Agricultura de França. Res més merescut al terme d'una vida laboriosa, intelligent i abnegada. ¿Qui ho contradiria?

Raymond Gavoty, el fundador infatigable de nombrosíssims sindicats, caixes, cooperatives i escoles tècniques bé el mereixia un seient a l'Acadèmia en la qual venia col·laborant fermament. El premi, doncs, és just perquè escau a la tasca meritòria. Però...

Però el President, en recollir en resum les qualitats del nou acadèmic ha volgut recordar, a l'ensem, el mandat legislatiu que el departament ha conferit a l'ingressant, l'obliga a residir a París, amb ço que els confreres se senten enjoiats de tenir-lo prou seu.

I heu's aquí el càstic. Permanéixer en un seient acadèmic, forçat a l'abstencionisme, l'home de tasca ferma en les terres de conreu. Un absentisme agrari a qui portà amor a la agricultura i per ella ha laborat. Un home del *plein air* entre catifes i calorífers. Un llop d'aigua desembarcat i fondejat boulevardier.

Igual que si a Bergson li manessin per premi hostatjar-se en les dunes d'Arlès o filosofar entre els roquerissos de Mort d'Homme!...

A voltes la realitat és ben sarcàstica, no?

L'oli de les vinasses

Es essencialment una indústria italiana, lombarda i piemontesa, i bé que els preus d'avant guerra (3, 4 i 6 lires) amb els actuals (40 i 60 lires quintà) assenyalen una notable diferència, no per això sembla ruïnosa l'explotació que obté d'un 8 a 20 per 100 d'oli. Els rendiments provenen de la mena del cep, del raïm blanc o negre, de la tendror del gra i llur provinença, essent més estimat el venecià.

S'obté per moltura, pressió i calentament per estufes de vapor i rectificació. Llurs usatges són: per a cremar, saboneria, pintura i ben purificat, fins és comestible.

Les despeses de fabricació estan calculades en unes 15 lires el quintà, i com cada 40 quilos de raïms donen 3'7 de vinasses i aquestes un 12 per 100

d'oli, trobem amb els preus de venda que els 40 quilos d'oli industrial són de 500 a 600 lires i el comestible de 700 a 800. De 100 quilos de vï-nasses se n'obtenen 88 de turtó que es ven a 20 lires el quintà.

Això raporta Fachini, i no sembla que sigui menyspreable un comentari sobre les seves dades.

Glosa del mes de febrer

Realment el febrer passa com una exhalació: *Febrer el curt, més brau que un turc*; és curt, i per això es diu: *El febrer corre com un gos llebrer*; però és curt en dies, mes, en arribar-hi, hom sospira perquè es perd el baf de l'hivern: *Per la Candelera, el fred va enrera*; i, àdhuc: *si riu, el fred reviu*.

Però quedem en què el febrer tot i essent el més curt de tots els mesos, és més llarg que el gener i que el mateix desembre, puix sabem que el dia s'allarga *Per la Candelera una hora entera*, i arribem a *Sant Maties*, en que *fa tanta nit com dia*, i d'això haurà vingut la convicció de que *al febrer, lloga jornalera*, puix segons diuen a Manresa, *Per la Llum, bufetada al llum*, amb que es significa que, a partir de la festa de la Misteriosa Llum, s'allarga el dia de tal manera, que alguns oficis com els velers, betaires i galonaires, acaben les vetlles.

Perquè s'allarga el dia, fa bona cosa de tarda, i així com a darrers de setembre diem *Per Sant Miquel, el berenar se'n puja al cel*, en arribar a darrers de febrer, *Per Sant Macià, torna a baixà*.

Hem dit que era brau? Alguns volen dir que és sinònim de traïdor i per això aseguren, potser injustament: *el febrer, de cap o de cua l'ha de fer*.

La vida geològica

Ha estampat la *Revue Universelle* un bellíssim treball de Termier. Impossible portar-ne un extracte de les seves sapientíssimes ensenyances.

Mes resulta que Athlas i Anteus i ciclops de les muntanyes tenen vida minada i concreta. Les arestes nues, arenisques i xardoroses, tenen corscs que destrueixen llurs éssers i els arruïnen: vents, pluges i neus.

Riurà el bon pagès pensant-ne la molt ajornada fi de les muntanyes que en vuitanta anys de mostrar-se-li, apareixen incommovibles. Ben poca cosa són vuitanta anys en la cronologia geològica!

Mes el riure tindrà un terme si considerem un sol aspecte de la imperceptible mudança. Aigües i neus que devallin de cimes rocoses i nues, porten a les planes unes irrigacions sadolles de mineralització que són inadequades als conreus més afanyosos de riquesa orgànica vegetal.

L'arrelament de plantes en els colls i arenes, en crestes i cimals i torrenteres, detura l'acció corrossiva de les aigües que s'abeuren de dissolucions minerals i transmeten, al descompondre's, els tanats i essències de més fàcil assimilació a la vida vegetativa.

Pelar colls i desbrossar les pendants altirosses, és accentuar la descomposició geològica i desfertilitzar les comes i planes; és contribuir al terme de la vida.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Poc temps pendrà avui aquesta secció als nostres llegidors, car si diem que perdura la situació espectant, sobre dir la veritat, res afegirem de nou.

Els representants parlamentaris de les regions vitivinícoles varen reunir-se dies passats per a constituir tres comissions d'estudi: una de productors; altra de consum interior, i la tercera de relacions exteriors. Resum conegut fou les dues proposicions que presentaren els senyors de la tercera comissió en les quals demanen la «derogació terminant de la clàusula de nació més favorescuda» en nostres relacions mercantils, i l'aprofitament del vigent aranzel de duanes per a tractar amb eficàcia en servei de l'interès públic. Les proposicions s'elevarien al Govern reclamant la urgència en les resolucions.

Desconeixem si la moció ha estat presentada i si, arribada a les esferes governatives, ha estat ben acollida, mes entretant, cap pressa mostren els productors en consonància amb el desmenjament del comerç.

Bé que els valors estrangers augmentin i millorin les condicions dels transports, no sembla que França—la nació més fita als nostres ulls—mostri desitjos de reprendre negociacions. Per tant, segueix l'encalament, i degut a aquesta situació, no sols no s'enlairen o mantenen els preus, sinó que tendeixen a la baixa.

Les cotitzacions—posi's esment en que no diem transaccions—van des de les 1'85 a les 2'25 pessetes grau hectolitre pels negres; a 2'25 els rosats, i 2'50 els clars. Tot preus sobre celler.

Si prenem com punt de partida els alcohols, trobarem que els preus són més mantinguts, malgrat no sovintegin els ajustos, mes és una raó esperançadora de que reaccioni el mercat vinyater tan relligat amb l'alcoholer.

No tenim altres informacions a mà en els deu dies transcorreguts i, per tant, hem de contentar-nos amb les impressions transcrites.

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

La fabricació d'oli continua, però sense la intensitat d'una plena campanya, puig són moltes les premses que ja estan parades.

A Tortosa i Reus, la fabricació és finida; no obstant, en alguns molins, es treballa amb olives importades d'altres llocs.

A Lleida, es continua elaborant més d'una manera calmosa, com si el fabricant anés amb por de perdre. A la part de l'alt Urgell, la collita toca a son terme, a excepció de Cervià on l'han retrassada un amica massa. Generalment en tots els molins d'aquesta comarca es treballa amb fruit procedent de les Garrigues, on la collita ha estat abundantíssima i s'allargarà amb poca producció fins al maig o, potser, més enllà.

En les encontrades aragoneses continua la fabricació i, segurament, treballaran almenys per tot el present mes, treta la província d'Osca, on

la fabricació fa més de quinze dies ha finit i la collita ha estat molt escassa o quasi nulla.

A la part de Toledo, on hi ha bona collita, la fabricació es fa molt paulatinament, puix els olivicultors es veuen obligats a tenir que moldre llurs fruits per no trobar qui els compri als preus elevats que ells pretenen.

A Andalusia es fabrica de ferm en alguns llocs, sobretot a la província de Sevilla; es fan olis més dolents que els que acostumen a fer, arribant la seva acidesa a pasar del 12 per cent.

D'oli vell n'hi ha molt a tot arreu, tant se val en una regió com en una altra; totes en tenen.

D'oli nou també n'hi ha molt a tot arreu, però lo més sensible del cas és que en la major part de l'estoc, tant en vell com en nou, el cost de producció és més elevat i en molts casos igual al doble del preu que avui es paga en els mercats, ço que representa una pèrdua de molts milions de pessetes, deguda, sens dubte, a la mala organització de la nostra exportació. Part de culpa també la tenen els tenedors que no han sabut vendre en els moments bons, quan els preus coincidien bastant amb llurs aspiracions.

Els tenedors d'olis cars, han passat moments molt agres i continuaran passant-los fins que puguin treure's l'oli del davant, puix si bé crec que el preu no pot baixar molt, també crec que si ve una alça no serà tan marcada que els tregui l'agror que fa dies estant passant.

Els mercats nostres han estat aquests dies sostinguts fent-se operacions als preus marcats en l'última informació, sense que es prenguéss una decisió d'alça ni es vingués a refermar la baixa.

A Lleida, sobre tot a Borges, hi ha un nucli de petits compradors que poc a poc fan les seves compres per a proveir d'oli l'interior de la península i a aquests es poden donar les gràcies del sosteniment dels preus, puix si no, la baixa segurament continuaria tan catastròfica com en la primera quinzena de gener.

D'exportació, bons per ara. No en sabem res, ni ningú en diu res; no obstant és de creure que es donarà aviat, però de manera d'evitar una excessiva puja de preu. Mentre els nostres mercats prenen un xic d'animació, els estrangers cada dia baixen i avui a Marsella o Niça, no es podria vendre un bon Urgell o un bon Aragó, si no fos a menys de 550 francs posat allà.

LISINI ANDREU

NOTICIARI

— El Gremi d'Agricultors de Navarres està ultimant el nou reglament per a transformar-se en Sindicat Agrícola i ha adquirit el local on s'hostatjava, per tal de donar major impuls a les activitats cooperatistes que es proposa desenrotllar.

— A la «Granja Paraíso», d'Arenys de Mar, s'ha començat un curset de gallinocultura i indústries anexas que durarà fins al 30 d'abril.

En aquella data els que aspirin a obtenir el títol de pèrit avicultor deuran sofrir un examen.

— *Per a impulsar l'endegament del riu Moga* s'ha celebrat a Castelló d'Empúries un acte presidit pel alcalde de la localitat, i amb assistència dels alcaldes i regidors de Fortià, Riumors, Vilanova de la Muga, amb l'adhesió dels de Sant Pere Pescador i Perelada.

Parlaren els alcaldes de Castelló i el representant de l'entitat iniciadora de la campanya del senyor Bordas, ponderant la importància que tenien per a la comarca aitals obres de defensa.

S'acordà nomenar una Comissió integrada per cinc persones de cada un dels pobles afectats, composta de un representant del Municipi, dos propietaris i dos terrassans.

— *El Consell regional de la U. V. C.* en sa darrera sessió estudià l'aspecte viti-vinicola, acordant el nomenament del conseller senyor Marqués de Camps, per a que intervingui en les negociacions pendents amb França, així com en els treballs pendents per a redactar els nous aranzels.

Organitzat per la Federació Agrícola de l'Ebre, s'ha celebrat a Tortosa una assemblea olivarera, les conclusions de la qual, aprovades per aclamació ho foren en el sentit de que el Govern previngui l'assegurança de guardar oli pel consum; deu autoritzar l'exportació del sobrant, sense cap mena de trabes, fixant la quantitat autoritzada i fent-ho públic en la *Gaceta* cada 15 dies. Que les Companyies carrileres declarin el transport de l'oli, article preferent; deixar a l'arbitre del consumidor l'apreciació de l'acidesa que deu tenir l'oli per a ésser comestible; que s'autoritzi l'admissió temporal de la llauna, concedint bons d'exportació als pots de llauna litografiats amb marca espanyola, i supressió de la taxa en l'oli destinat al consum nacional, deixant que el preu el fixi la llei d'oferta i demanda.

— *El Sindicat Agrícola de la Poble de Mafumet* ha adquirit una finca denominada *Mas d'Escardó*, pel preu de 62,000 pessetes, radicada en el terme municipal de Constantí, per a vendre-la a parcelles als seus socis.

La tasca de dita entitat és altament profitosa i fins ara han constituït un celler cooperatiu de dues naus, amb 35 tines, i 7 cups, que puja 175,000 pessetes, havent gastat també 30,000 pessetes en la construcció d'un molí d'oli que ja ha funcionat. La Caixa Rural del sindicat té fets préstecs sobre fruits per valor de 95,000 pessetes.

— *La creixença d'un sindicat.* En l'Assemblea General reglamentària celebrada pel Sindicat Agrícola i Caixa rural de l'Espluga de Francolí fou elegit el Consell d'administració, formant-lo els senyors següents: President, Salvador Porta i Bernat; Vis-president, Agustí Roig i Domingo; Tresorer, Josep Vidal i Collell; Secretari, Josep Cabeza i Coll; Vis-secretari, Isidre Casanovas i Bonet; Comptador, Josep Saragossa i Pallarès; Vocals, Ramon Palau i Dalmau, Salvador Sanjuan i Isidre Rossell i Torrell.

I del balanç aprovat n'extraïem les següents dades: Moviment de capital (sense comptar-s'hi el de la Secció de Vinicultura), 1.292,589'14 pessetes.

Deixes en metàl·lic als socis: 111,627 pessetes; dipòsits en diferents Bancs i interessos devengat i caixa, 51,369'69; en dipòsit en concepte de

Compte corrent d'estalvis, 221,669'50; import de l'edifici social, mobiliari i oficines, 46,573'50 pessetes; capital social, 8,820'74 pessetes.

La Junta del Celler ha quedat així constituïda: D. Josep Cabeza Coll, president; D. Anton Vernet, vis-president; D. Joan Anguera i Sabaté, tresorer; D. Manuel Torres i Francesc, secretari; D. Modest Boyo Gas-sió, D. Agustí Roig i Domingoi vocals.

— *Per a fer propaganda de la construcció d'un celler cooperatiu*, s'ha celebrat a Sant Vicens de Castellet un mítin organitzat per la Unió de Vinyaters de Catalunya.

Hi concorregueren diferents personalitats, fent ús de la paraula els senyors Rosinès, administrador de la U. V. C., el senyor Mari, secretari de l'entitat i President de Catalunya Agrària i D. Josep M.ª Rendé, cap d'Acció Social Agrària de la Mancomunitat.

— *Hem rebut el programa de la «Setmana d'Agricultura»* que prepara el Sindicat Agrícola de Guissona i sa comarca, amb motiu de la inauguració del seu casal, amb ses diverses seccions de vendes de productes en comú, fabricació de pa i cooperativa de consum.

— *Es projecta construir un celler i molí d'oli cooperatiu*, a Tivissa. Els treballs estan molt avançats.

— *A Badalona, la Unió de Vinyaters de Catalunya*, hi ha celebrat un míting de propaganda per a la implantació en aquella ciutat d'una Caixa Rural. Assistiren a l'esmentat acte el reverend Don Josep Maria Rovira, de la Junta de Defensa Vitícola de Catalunya, i els senyors don Faustí Simó, don Josep Mari i don Mateu Rosinès, vice-president, secretari general i administrador general, respectivament, de la U. V. C.

— *El Gremi d'Agricultors de Terrassa*, ha renovat la seva Junta directiva quedant així constituïda:

President, D. Josep Mensa; vice-president, D. Gabriel Ollé; secretari, D. Romà Vergés; vice-secretari, D. Joaquín Roig; comptador, D. Pere Subirà; tresorer, D. Climent Colomer; vocals: D. Lluís Coma, D. Joan Pose i D. Jaume Martí.

— *El Sindicat Agrícola de Linyola*, ha adquirit una important casa per a hostatge social, havent-hi empleat la quantitat de 32,500 pessetes.

— *L'Ajuntament de Figueres* ha decidit establir un mercat setmanal de bestiar boví, i per tal de fomentar la concurrència, ha acordat eximir d'impostos el bestiar, gratificar amb una pesseta per cada cap que es presenti, i amb 50 pessetes al ramader que més bestiar hi hagi menat en un trimestre.

— *Els agricultors de Lleida i pobles veïns* estan alarmats pel fet de que la llangosta, que l'any passat feu sa aparició a Binaced (Osca), feu allí la posta i s'està en perill imminent de rebre els seus devastadors efectes.

— *El Sindicat Agrícola de Cervera i sa comarca*, en lo darrer semestre ha tingut un moviment de caixa, de sis milions nou centes mil dues centes setanta set pesetes, amb cinquanta cèntims.

La Junta directiva per al nou exercici és la següents:

President honorari, Excm. Sr. D. Pere G. Maristany, Comte de La-

vern; President efectiu, D. Ramon Graells Balsells; Vis-president, don Jaume Trilla Farré; Censor, D. Felicià Solsona; Tresorer, D. Joan Companys Solé; Vocal primer, D. Francisco Tarragó Bonet; Vocal segon, don Ramon Jové Santfeliu; Vocal tercer, D. Josep Raich Llenas; Vocals, D. Tomàs Termens Badal, D. Antoni Falip Vall, D. Josep Segura Rubinat i D. Josep Salvadó Recasens; Secretari, D. Ramon Salat Badal.

— A *Sant Guim* implantaran un *Sindicat Agrícola*, sucursal del de Cervera. Per tal de donar-hi bon impuls s'ha fet una subscripció entre els més entusiastes que ja rebassa la suma de quaranta mil pessetes.

— Un *nucli d'agricultors de Lladó* està ultimant la creació d'un *Sindicat Agrícola* que serà fillol del de Banyoles.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Pels serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, s'han donat conferències a Esplugua de Francolí, i a diferents pobles del Pla de Barcelona i a Pons, Torà, Ollana i Artesa de Segre.

En l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, celebrada ara a darers de febrer, s'acordà la creació d'un Laboratori de Patologia Vegetal, s'aprobaren un projecte d'Ensenyament agrícola per correspondència, un altre sobre Foment d'obres hidràuliques i, finalment, pel projecte presentat sobre Crèdit Agrari, es nomenarà una ponència que estudiarà la forma d'aplicació d'aquest auxili a l'Agricultura.

El dia 10 d'abril es repetirà el primer Concurs que celebrà la Mancomunitat, el qual tingué efecte el mateix dia de l'any 1919, dedicat al bestiar boví lleter. La repetició del dit Concurs tindrà lloc a Granollers, poguent-hi menar braus i vaques tots els veïns de la comarca del Vallès.

El dimarts, dia 1.er d'aquest mes, es començà en l'Escola Superior d'Agricultura un curs de Indústries derivades de la llet, a càrrec del professor D. Josep M.ª Soler i Coll, tractant de les següents matèries:

Generalitats: Secreció, fonts i propietats de la llet; la seva composició i variacions en la mateixa; microbiologia lletera; control de les malalties i de les falsificacions.

Lleteria: Conservació de la llet; venda al natural; llets fermentades.

Mantegueria: Desnatat de la llet; maduració i baratatge de les cremes; darreres operacions de la fabricació de les mantegues; conservació; control i falsificacions; aprofitament dels residus.

Formatgeria: Fonaments generals; fabricació de formatges: a) de coagulació espontània; b) de pasta tova, frescs, afinats amb floridures exteriors, afinats sense floridures exteriors; c) de pasta ferma amb floridures interiors; d) de pasta ferma sense floridures interiors i amb crosta, crus, lleugerament cuits i cuits. Aprofitament dels subproductes de la formatgeria.

Els alumnes dels darrers cursos de l'Escola Superior d'Agricultura, acompanyats del professor D. Guillem de Benavent, han visitat els cellers que el Sr. Comte de Lavern té establerts a Barcelona.

Ha donat una conferència sobre el cultiu intensiu de la Vinya, al Sindicat Agrícola de l'Esplugu de Francolí, l'enginyer de la secció de Viticultura D. Llorenç Badell i Roig.

S'està donant un curs de vuit lliçons al Sindicat Agrícola de Guissona i sa comarca, pel personal del Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat.

Inicià les lliçons una conferència de caràcter cultural i econòmic del Director D. Jaume Raventós, seguint cinc dies de lliçó sobre conreu de terra campa per D. Josep Poch i de Feliu i D. Josep M.ª Soler i Coll, amb projeccions lluminoses i pràctiques de camp i laboratori, seguint els dies restants tres lliçons d'olivicultura per D. August Matons i D. Joan Salom, amb pràctiques de poda.

A la Joventut Nacionalista de Borges Blanques d'Urgell, hi han donat conferències sobre cooperació D. Josep M.ª Rendé, i sobre terra campa D. Josep Poch de Feliu.

El director de l'Escola Superior d'Agricultura, D. Carles Pí Suñer, ha fet un viatge a Madrid, Lleida i altres poblacions, per tal de ultimar detalls relacionats amb el concurs de tractors i maquinària agrícola, celebrador a Lleida el vinent mes d'abril.

Pel Servei d'Arbres Fruiters s'està realitzant una campanya de poda d'oliveres, en el Plà de Bages, Comarca d'Urgell, Igualada i Conca de Tremp.

Organitzat per la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat, amb la cooperació de l'Institut de Cultura i Biblioteca popular per a la Dona, la professora belga Madame Wyn, ha començat un curs de l'ensenyament domèstic agrícola ambulant, en sa residència de la Garriga, a l'objecte d'iniciar la preparació de personal que, més endavant, pugui dedicar-se a l'alligonament pràctic de les dones del camp.

Baix la direcció del professor d'Elaiotècnia i Olivicultura, senyor Matons, els alumnes d'aquesta especialitat han visitat diferents molins d'oli de Castellidans, Albagés, Juncosa, Granadella i Alcanyís.

El Directors dels Serveis Tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós, ha donat una conferència en el Sindicat Agrícola de Llagostera, sobre l'empleu dels adobs.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els subscriptors

M. T. A. BARCELONA. — És molt difícil combatre el corc dels mobles. Entre els molts remeis costosos que es solen recomanar, el millor és — encara que engorros — tirar, amb un contagotes, unes quantes gotes d'àcid acètic en els foradets. Penso que obtindrà bons resultats.

F. T. JUNEDA. — El fet que el pesamostos li hagi mancat — en ficar-lo dins de les oliaces — un grau, no significa que les oliaces portin sucre. Si vostè pren aigua i hi tira qualsevol substància que s'hi disolgui, per exemple sal, i després prova amb el pesa mostos, aquest li indicarà una graduació, a pesar de que en el líquid no hi hagi ni un gra de sucre. El

most és com vostè sap, una solució de sucre, taní, matèries colorants, etc. en aigua. El pesa mostos està fet de manera que ens marca la quantitat de substàncies contingudes en el most. Com que la major part és sucre, amb unes petites correccions, els pesa mostos pot indicar-nos, amb suficient aproximació, la proporció de sucre en el most.

De manera que el pesa mostos no pot *revelar* la presència de sucre en un líquid; ens indica solament un grau, que serà de sucre quan en el líquid hi hagi sucre sol o es trobi, almenys, en proporcions molt elevades respecte a les altres substàncies presents. I en aquest segon cas, el grau que marcarà, serà més o menys equivocat. Per tant, doncs, el grau que el pesa mostos li marcarà en el seu experiment, no és grau de sucre, sinó grau de les altres substàncies que porten les oliaces: matèries colorants, àcids, substàncies minerals disoltes, mucilago, taní, etc., etc. Les oliaces evaporades deixen, en efecte un residu — diguem-ne l'extracte — variable del 23 al 41 fins al 169 per mil. L'any 1919 AGRICULTURA va publicar uns anàlisis del Sr. Benavent, fets en el laboratori químic dels Serveis Tècnics d'Agricultura, dels quals resulta que la quantitat de sucre contingut en les oliaces és practicament inapreciable.

En conclusió, doncs, si les seves oliaces no varen fermentar, és perquè no contenen sucre. — T. T.

P. M. V. GAVÀ. — L'arseniat es pot emprar sense por si vostè té la precaució de no consumir les fruites tractades sinó després d'una vintena de dies de tractament. Si és poruc renti un xic les fruites abans de menjar-les i haurà eliminat absolutament el perill. — C. A. M.

J. S. S. CIUTAT.—Li hem contestat particularment.

J. H. BUTSENIT.— Queda complascut.

Ofertes i demandes dels sindicats

El Sindicat Agrícola de Butsenit (Lleida), té per a vendre 40 vagonets d'alfals de primera qualitat.

Oliveres Arbequines

BON PLANTER I PREUS MOLT ECONOMICS

JOAN VALLÉS ESTRUCH

== VALLBONA DEL PENEDÈS ==

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

SOFRE FLOR-MOLT : TERRÒS :

Grans refineries a Tarragona de la

Union Sulphur Co., S. A. E.

Representants de la UNION SULPHUR Co.,
de Nova York i de les RAFFINERIES INTER-
NATIONALES DE SOUFRE, de Marsella.

PRODUCTES GARANTITS

99 per 100 de puresa per els més importants
LABORATORIS D'AGRICULTURA

A D O B

Noves aplicacions del

SOFRE VERGE

99 per 100 de puresa com a

FERTILITZANT

INFORMES TÈCNICS: Secció agronòmica de la « Union Sulphur
Company, S. A. E. », Conde de Romanones, 3 i 5. — MADRID.
PREUS: Apartat 10. — TARRAGONA i oficines MADRID, Veláz-
quez, 64, des del 1.º de gener 1921

OLIS

COMISSIONS i
REPRESENTACIONS

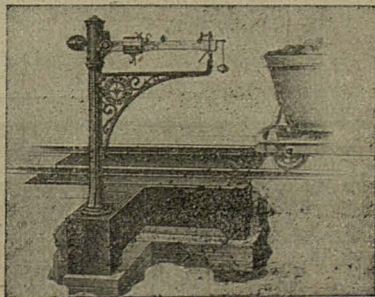
LISINI ANDREU

Comerç, 3 : LLEYDA : Telèfon 411

BÀSCULES
ARISO

SANS, 12 : BARCELONA

LES UTILITZEN EN QUASI TOTS ELS
SINDICATS, MAGATZEMS D'OLIS I
VINS I INDÚSTRIES, PER LLUR DU-
RACIÓ SEURETAT I EXACTITUD

Bàscula model 253 per a pesar vagonetes

Caixes d'acer per a guardar valors

PER A OBRIR AMB CLAU I SENSE CLAU

Demànin-se dibuixos i preus a

ARISÓ : Sans, 12 : BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

ARBRES

Selecció d'arbres per a repoblació de riberes

Plançons de POLLS BORDILS

reconeguts en el XIV Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear, com una de les classes de població de major producció

Carolines - Plàtans - Acàcies
Albes - Pollancs de totes classes

.....

Miquel Bosch Batlle
BORDILS (Girona)

SINDICATS AGRÍCOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14

BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

CONSTRUCCIONS AGRARIES

OFICINA TÈCNICA

Projectes : Pressupostos : Avant-
projectes : Avant pressupostos
Consultes : Estudis preliminars

Director: Cèsar Martinell
ARQUITECTE

BARCELONA
Rambla de Catalunya, 122
VALLS
Arrabal Castell, 47

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Deu vostè

per a obtenir millor resultat en el tractament contra el «*mildew*» de la vinya, aplicar el

CALDO BORDELE'S

“ENOL”

i economitza el producte i farà millor treball si l'aplicació és feta per mitjà dels aparells pulveritzadors ECLAIR Vermorel i EXCELSIOR Gobet, legítims.

VICENS VILA CLOSA

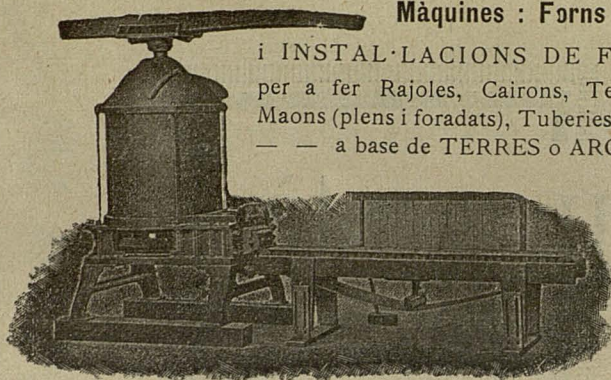
(Successor de Kegels i Vila)
Passeig de Gràcia, 88 : Telèfon 1338 G.

BARCELONA

Demani
prospectes

Maquinària viti-vinícola : Productes enològics i anticriptogàmics.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Màquines : Forns : Accessoris

i INSTAL·LACIONS DE FÀBRQUES
per a fer Rajoles, Cairons, Teules, Totxos,
Maons (plens i foradats), Tuberíes o Canonades,
— — a base de TERRES o ARGILES — —

PREMSES,
AMASSA-
DORES,
MOLINS,
MATXA-
CADORES,
GARBE-
LLADO-
RES

Màquina, moguda a força animal,
fabricadora de materials d'edificació, amb fangs o argiles

MESCLA-
DORES de
morter, etc.

Instal·lacions de FABRIQUES de CALÇ i CEMENTS

Màquines i Motllos per a
fer: BLOCS, MAONS, CO-
LUMNES, CORNISES i al-
tres objectes d'ornamenta-
ció amb CIMENT i ARENA

ESTUDIS i PROJECTES

J. F. Villalta, c. E.

(Apartat de Correus) **BARCELONA**

MOTORS I BOMBES GARDNER

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER
A REGAR, FORÇA MOTRIU I AIXECA-
MENT D'AIGÜES, PER MITJÀ D'ELEC-
TRICITAT, GASOLINA O GAS POBRE

A. MAÑÉ I ANÉ

(Successor de BADIA I MAÑÉ)

TRAFALGAR, 11

BARCELONA